

La inicial *N* apareix també alterada en *L*- en diversos noms de lloc pre-romans: *Nestui* (Aneto) d'altres el pronuncien *Lestui*; i *Navarri* (Malpàs) sona també *Lavarri*. Potser perquè els noms en *N* són molt menys nombrosos que els en *La*- (article etc). O bé per una variant que ja vingui de l'antic dial. basc local. Mitxelena (*Misc.* Martinet I, 151) cita fets semblants en parlars bascos moderns, relacionats amb tendències a la lenició. Qui sap si ja en ibèric. Lejeune (*Celtib.*, p.83 i nn. 140 i 141) cita casos com *Nibiaca* al costat de *Libiaca*, *Abinicum* junt amb *Abilicum*. Cert que Lejeune potser no està d'acord amb la direcció del canvi que jo admeto, perquè a la p. 13 (§13) parla d'una tendència de *li* a passar a *ni*; però d'altra banda, abans ell mateix ha donat *Tritalicum* / *Tirt*- com derivat de *Tritanos*: doncs *n* > *l* i no viceversa.

De tota manera, en el nostre cas, tot indica que la forma en *Na*- (unànime a l'E.Mj.), fou la primitiva. I llavors *Navascort* ens recorda extraordinàriament el nom del poble navarrès *Navascués* —en basc *Nabaskóçe*— que ha intrigat molt als lingüistes (dades i bibliografia en Mitxelena, *Apell.* 463). El nostre aporta, doncs, nous elements de judici sobre la interpretació de totes elles.

Una parella paral·lela la formen *Arascués*, poble 10 k. al N. d'Oscà (ja documentat *Arascuass* l'a. 1116), i *Lasquarri* de la nostra Ribagorça: les formes antigues del qual, en nombre de 9 (des de 1044 fins a mj. S. XIII) l'anomenen, en forma ben conseqüent, *Alascor(re)* o *Alasquar*, amb una *A*-inicial constant, que només secundàriament li ha estat llevada, i, en efecte, és a causa d'aquesta inicial *Al*-, que la forma moderna ja no ha canviat la *L*- en *Ll*- palatal (en canvi *Llaguarres* té *Ll*- tot i ser ja més cap a l'aragonès).

Cal, doncs, partir de la base *Navascort* / *Navaskoçe*, en notable paral·lelisme amb *Alascorr* / *Arascués*. Perfecte si admetéssim que la *-t* de *Navascort* sigui secundària. I sembla fàcil admetre que —com en el cas de *La Quar*, (modernament *La Quart*) se li hagi afegit una *t* com es fa vulgarment amb *mar*, *pur*, *cor* (pron. *márt* etc). Però aquí seria ben forçat, puix que la *-t* ja s'hi troba des del S.X. El que hi haurà és diferenciació de la *-RR-* en *-rd-*, com s'esdevé en tants mots i noms pre-romans (veg. llistes en el *DECat.* i *DECH* s.v. *gavarra*, *esquerre*, *barro*, *cerdo*, i ací s.v. *Gavarda*). Llavors tindriem la *d* conservada en la menció de 941, i ensordida en *t*, per la posició final, en les altres. Amb tal base NABASKORRE arribarem a un paral·lelisme complet amb ALASKORRE base de *Alasquarri*.

Que *-KORRE* en aquests noms sigui el basc *gorri* 'roig, vermell' no toparia amb obstacle fonètic, puix que el canvi de *g* en *k* és de llei en els cpts. bascos

quan el primer membre termina en *s* o *ç*. Què seria, però, el primer membre? S'ha admès que sigui una variant del basc i cast. *nava* 'fondal entre muntanyes'.

Però això era una falsa pista, perquè s'hi posen diversos parònims, cap dels quals no coincideix gens amb *nava*. En realitat sembla que degué haver-hi encreuament o contaminacions amb clares arrels basco-ibèriques.

En primer lloc *Lasquarri* ve d'*Alascorr* perquè apareix amb *A*- constant en les mencions antigues (una dotzena, des de l'any 1000, art. supra). D'altra banda hi ha *Navasquë* tan semblant al nostre *Navascort*, pda. muntanyenca ribagorçana, en te. Bonansa (XIX, 126): aquest suposa NABĀR-KŌI, on *nabar*- sembla ser el basc *nabar* 'pigallat, virolat o gris, gris fosc'. (V. l'article *Benavarrí*). Atès aquest, potser podem partir de NABAR-KORRI 'rogenc, grisenc' o 'roig foscant'; dissimilat en *Nabas-gorri* i llavors *Nabascorr*, *-cord*, *-rt*. En tot cas ja es pot esperar que la *G* de GORRI aparegui ensordida en *k*, perquè aquest ensordiment darrera una *r* doble: vegeu les proves que n'he reunit a l'article *Sorpe*.

Més incerta, restaria només la forma sense *r*, *Navascot*, de la menció de 891; i encara aquí podem conjecturar una dissimilació diferent *Nabar-cord* > *Navarcod*, encreuada amb l'altra evolució.

Més PARÒNIMS. Potser un a Mallorca (?). *Bascort*, possessió important, en el te. de Sa Pobla prop del de Campanet: un dels dos inf. de Sa Pobla (XLI, 9.15) i el de Campanet (XL, 87.8) pron. *bāskōrt*; aquell deia «és a *Bascort*» mentre que l'altre inf. de Sa Pobla l'anomenà «*Son bāskōrt*» (XLI, 14.128): hi ha una capella o esglesieta; el m. Mascaró li diu, però, *Son Mascord* (6F2). Seria potser un nom importat del de Cerdanya? Tanmateix aquest es pron. amb *o* tancada i ací no hi ha *La*-; no figura en el m. Despuig, com esperariem si és poss. antiga i ens trauria de dubtes. En fi, com que el cognom *Mascort* és conegut també d'altres llocs pot ser paronímia casual.

En tot cas és antic i important un nom ribagorçà de forma més diferent, que només conec per dades antigues. Devia ser cap a Sopeira, a l'alta N. Ribagorçana, potser prop d'Orrit. A. 927: villare *Labicorte* (Abadal, R. n° 129); 941: *Lapicorte* (ib. n° 150); 954: *Lapicorte* (n° 165); 958: *Lupicorte* (n° 176); 961: «villa *Labicorte*» (ib. n° 186); 981: *Labicorte* (ib. n° 186); i suposariem en el mateix lloc «ipso *Lapagone*» en un altre doc. d'Alaó de l'a. 903 (ib., n° 103 sense indicis localitzadors), si tinguéssim dret a suposar-hi err. per *Lapacorte* (cf., però, *Llapaions* infra). Com que la inicial *Lup*- només ha estat llegida en el doc. de 958, potser és confusió de lletres per *La*-, car la